

PAGRINDINIS NAUJOJO TELŠIŲ ŽEMAITĖS DRAMOS TEATRO VADOVO SIEKIS, KAD ŽEMAITIJOS SOSTINĖJE BŪTŲ SUFORMUOTAS PROFESIONALUS TEATRAS

2021 m. spalio mėnesį Telšių Žemaitės dramos teatrui pradėjo vadovauti naujas direktorius – DEIVIDAS RAJUNČIUS. Su juo apie pirmuosius darbo mėnesius teatre, artimiausius planus kalbėjosi DANUTĖ MUKIENĖ.

– *Džiaugiamės, kad vėl Telšių Žemaitės dramos teatrui vadovauja ne tik kultūros žmogus. Kokios priežastys lėmė, kad ryžotės iš Kauno važiuoti dirbti į Telšius?*

– Dėkoju už Jūsų įvardijimą, kad Telšių Žemaitės dramos teatrui vadovauja ne tik kultūros žmogus ir kartu bandau suprasti, ką turėjote omenyje sakydama „ne tik“? Nurodant priežastis, kodėl Telšiai, o ne Kaunas ar Vilnius, galima paminėti keletą. Pirmiausiai, ko gero, reikėtų pasakyti tai, kad šio miesto grožį įsidėmėjau dar studijų metais (apie 2006–2008 m.). Šio teatro likimas mane domino jau senokai, nes vaizdavausi, kad jo turima bazė ir joje esantys žmogiškieji resursai gali suteikti galimybę ne vienam kūrėjui pradėti žengti pirmuosius žingsnius, atsiskleisti ar save realizuoti teatre. Lygiai tą patį galėčiau pasakyti ir apie save: sukauptą patirtis kituose Lietuvos teatruose supnavo vidinę mintį, jog turėčiau realizuoti save nebe kaip kūrėjas, bet ir kaip vadybininkas, nepriklausomai nuo kitų vadovų vizijų, norų ar interesų jų vadovaujamuose teatruose.

– *Klausiame, ką reiškia tas „ne tik“. Šiuo atveju Jūs jau iš dalies tai paaiškinote: žinome, kad esate ne tik aktorius, bet ir žmogus, sukaupęs gana nemažą organizacinio, vadybinio darbo patirtį. Be abejo, tai taip pat susiję ir su Jūsų darbu kultūros srityje. Pasakėte, kad Telšių Žemaitės dramos teatro likimas Jus domino jau senokai. Taigi, ką apie šį teatrą žinojote, prieš kandidatuodamas į jo vadovus?*

Telšių Žemaitės dramos teatro direktorius Deividas Rajunčius sutinka svečius prieš spektaklio „Meilė ir pinigai“ (rež. B. Tsere-diani) premjerą. Fot. Mindaugas Drimba.

– Kaip ir minėjau, Telšių Žemaitės dramos teatrą „pažinau“ aktorinių studijų metais, kai su bendramoksliais buvome atvykę į Žemaitijos sostinę rodyti savo kurso vaidinamų spektaklių. Tąsyk, užėjus į 2 aukšto balkoną, esantį priešais Masčio ežerą, kaip ir sukirbėjo kažkas viduje, mintis, kad vieną dieną aš dar čia sugrįšiu. Aišku, kad tokia forma, kaip dabar, tada aš nė neįtariau, bet šiandien džiaugiuosi turėdamas privilegiją vadovauti šio miesto teatrui, nes jame sutikti žmonės man jau ne kartą įrodė, jog reikiama momentais mes visi galime būti komanda ir susitelkti bendrai veiklai. Galbūt skamba pragmatiškai, bet šio teatro istoriją ir jau kitus esminius faktus apie jį sužinojau kandidatuodamas į teatro direktoriaus poziciją, o ir šiomis dienomis mane vis dar kas nors nustebina, pvz., kad ir neseniai sužinotas faktas, jog maestro Juozas Miltonis būtent Telšiuose vietoje dabartinio mūsų teatro norėjo įkurti Žemaičių teatrą, kuriam rinktųsi aktorius iš Žemaitijos regiono ir statytų žemaitišką dramaturgiją, tiesiogiai įtraukdamas ją į teatro repertuarą.

– Kokią savo veiklos programą kandidatuodamas į teatro vadovo pareigas buvote pasirengęs?

– Kandidatuodamas buvau numatęs keletą ker-tinių veiklų, kurias po truputį jau ir įgyvendiname. Pirma, tai profesionalaus teatro atsiradimas šioje šiaurės vakarų Lietuvos dalyje arba, kitaip tariant, įdirbis, kad Telšių Žemaitės dramos teatrui būtų suteiktas profesionalaus teatro vardas, kurį teatras turėjo nuo 1940-ųjų iki 1949-ųjų. Antra – profesio-nalios aktorių trupės suformavimas, paraleliai su-darant galimybę teatre dirbti čia veikiančioms vaikų ir jaunimo studijoms bei mėgėjų aktorių trupei (šiems kolektyvams dabar vadovauja teatre dirbantys režisieriai ir choreografai). Trečia – Lie-tuvoje ir užsienyje kuriančių režisierių pritraukimas į Telšių teatrą, naujų spektaklių ir jų žanrų pasiūla, naujų teatrinių formų paieškos bei kūrybinio teatro potencialo auginimas. Ketvirta – žmogiškųjų resur-sų ir techninės bazės atnaujinimas, teatro vadybinės struktūros pertvarkymas pagal šiuolaikinius kultū-ros įstaigų standartus / modelius. Penka – platesnis bendradarbiavimas su kitomis kultūros ir švietimo įstaigomis, verslo subjektais, užsienio ir vietiniais partneriais, savanorystės programos sukūrimas bei daugelis kitų strateginių elementų teatre.

– Kaip buvote sutiktas Telšių miesto ir rajono kultūros žmonių?

– Na, į šį klausimą būtų gana sudėtinga viena-reikšmiškai atsakyti, nes tų pozicijų tikrai buvo ir, matyt, yra labai skirtingų. Iš pradžių aš mažai pa-žinojau vietinius kultūros žmones ir apskritai šio regiono gyventojus, tačiau visi tie, su kuriais susipa-žinau, mano požiūriu, buvo itin draugiški, paslau-gūs, besišypsantys ir nuteikiantys pozityviam bei konstruktyviam darbui Telšių kultūros lauke.

– Jau spėjote susipažinti su telšiškių teatro pa-skutiniųjų metų darbu. Kokias čia buvusias veiklos tradicijas planuojate tęsti, ką esate numatęs keisti?

– Taip, paskutiniųjų metų Telšių Žemaitės dra-mos teatro svarbiausius darbus iš dalies jau mačiau, nors dar ne visus, nes tai padaryti sutrukdė vis dar siaučiantis COVID-19 virusas. Visos veiklos, ku-rios iki šiol buvo įgyvendinamos šiame teatre, yra reikšmingos ir tikrai svarbios ne tik mūsų teatrui, bet ir visam Telšių kultūros laukui, ypač tuo, kad kuriamo ir realizuojamo teatro šiame regione nėra

Telšių Žemaitės dramos teatro logotipas

ypatingai daug, nėra didelės konkurencijos, todėl visos vykdomos teatro veiklos – tiek spektakliai, tiek festivalių organizavimas, tiek kiti renginiai šioje įstaigoje ar mieste kuria ypatingą pridėtinę vertę žmonėms. Dėl pokyčių – kardinalių tai tikrai nesu numatęs, bet kaip minėjau, norisi, kad mieste atsirastų ne tik jau turima teatro mėgėjiška linija, bet ir profesionalaus teatro pasiūla, planuose yra ir keletas naujų festivalių.

– Kaip vertinate Telšių Žemaitės dramos teatro aktorių trupės sudėtį (amžiaus ir gebėjimų prasme), ar planuojate ją atnaujinti, ar tam Telšiuose matote potencialą?

– Matote, net nežinau kaip tai vertinti, nes reikėtų pakonkretinti, ką turite omenyje „tea-tro aktorių trupė“? Jeigu kalbėtume apie mūsų turimą mėgėjų aktorių trupę, kurios nariai nėra mūsų teatro darbuotojai, bet teatrinė saviraiška užima nemažą dalį jų gyvenime, tai turiu pasa-kyti, kad šie žmonės mums yra svarbūs ypatingai, nes didžioji dalis esamo teatro repertuaro yra šių žmonių nuopelnas ir juos drąsiai galima vadinti mūsų aktoriais, kad ir ne oficialiai dirbančiais teatre. Kita aktorių grupė – mūsų teatre veikian-čios Vaikų ir jaunimo studijos SAVI bei Choreo-grafijos studijos nariai. Tai mūsų jaunųjų aktorių ir atlikėjų besiskleidžiantis žiedas. Jie yra ne tik puikiai užaugę ar augantys mūsų teatro scenoje, bet ir atidavę nemažą dalį savo kūrybos visam Telšių miestui ir jame vykstantiems renginiams. Na, o trečioji linija – tai mūsų naujoji kryptis –

(Nukelta į 4 p.)

Buvusio Telšių teatro režisieriaus, meno vadovo ir aktoriaus Romualdo Juknevičiaus (1906–1963) biustas Telšių Žemaitės dramos teatre. Skulptorius Romualdas Kvintas (1953–2018). Fot. Danutė Mukienė

profesionalių aktorių trupė, kurioje kol kas turime tik vieną profesionalią aktorę bei sutartiniais pagrindais kviečiamus profesionalius aktorius ar atlikėjus, kurių reikia statant spektaklius teatre. Vadovaujantis dabartine teatro veiklos strategija, planuojame artimiausiu laiku papildomai pritraukti porą jaunų profesionalių aktorių, o ateityje tas jų skaičius dar turėtų padidėti. Jaunieji aktoriai sudarys ir formuojamos teatro profesionalios aktorių trupės, kuri dirbs teatre, pagrindą. Na, o potencialas visada matomas, kai į regioną atvyksta kurti jauni ir darbo ieškantys specialistai.

– *Kas suponavo Jūsų siekį Telšiuose atkurti profesionalų teatrą?*

– Kaip jau mi nėjau, mano veiklos programoje profesionalaus teatro įkūrimas buvo įrašytas pir-

muoju numeriu. Tai iš dalies susiję su tuo, jog aš pats esu profesionalaus teatro atstovas, studijavęs ir dirbęs profesionalaus teatro aplinkose. Mano tikslas yra ne atkurti senąjį, o suformuoti naują, perspektyvų ir konkurencingą profesionalų teatrą šiame regione. Atkurti galime tik teatro vardą, bet tokį teatrą, kuris buvo 1940–1949 m., vargu bau ar pavyktų praktiškai, nebent užgimtų jau koks antrasis Juozas Miltinis iš Dabikinės ar Juozas Vaičkus iš Zastaučių (kaimai Žemaitijoje, Mažeikių rajone).

– *Ar Telšių rajone yra sąlygos, kad čia veiktų profesionalus teatras (šiuo atveju aktualiausias finansų klausimas, nes profesionalaus teatro branduolį sudaro profesionalūs aktoriai, kuriems už darbą reikia mokėti)?*

– Sąlygos profesionaliam teatrui tikrai yra, nes miestas turi puikią teatro bazę, kurioje yra ir nemažai žmogiškųjų resursų tam, jog toks teatras funkcionuotų ir jame būtų statomi spektakliai, organizuojami renginiai, vyktų koncertai, parodos ir pan. Na, o finansai – tai kitas, kad ir gana opus klausimas, kuris, manau, einant laikui turėtų būti išsprendžiamas. Šiame etape mes turime 3–4 etatus profesionaliems aktoriams, kuriems už darbą galime mokėti gerokai didesnę bazinį atlyginimą, nei yra minimali mėnesinė alga mūsų šalyje. Toks atlyginimas jaunam aktoriumi jo gyvenimo ir kūrybinio darbo pradžioje – tikrai didelė paskata būti ir kurti šiame mieste. Kitas dalykas – tai trupės dydis, kuris privalo būti ne mažesnis kaip 4 profesionalūs aktoriai tam, kad teatras galėtų tapti profesionaliu. Kai suformuosime tokią trupę, tada kalbėsime apie reikalingus papildomus finansus didesnės profesionalios teatro trupės suformavimui.

– *Kas iš rajono valdžios žmonių labiausiai palaiko Jūsų siekį Telšiuose suformuoti profesionaliai veikiantį teatrą?*

– Profesionalaus teatro Telšiuose idėja, kaip jau ir Jūs pati minėjote, sklاندė ne vienerius metus ir rajono savivaldybės kuluaruose, ir kitose kultūros bei švietimo įstaigose. Manau, kad pavardėmis vardinti, kas palaiko šią idėją, o kas ne, nebūtų etiška. Labiausiai tokio teatro atsiradimu suinteresuoti profesio naliąja kultūra besidomintys rajono

žmonės. Pragmatiškai sakant, tai visas miesto intelektualų ratas. Dabar tokio teatro įkūrimo klausimai dažniausiai aptariami ir sprendžiami bendraujant su Telšių rajono savivaldybės meru, vicemeru, administracijos direktoriumi, Kultūros ir turizmo skyriaus vedėja bei Vilniaus dailės akademijos Telšių fakultetu.

– *Telšių Žemaitės dramos teatre jau apie du dešimtmečiai statomi spektakliai žemaičių kalba. Kaip šią tradiciją vertinate ir ar planuojate ją tęsti?*

– Labai puiki tradicija, kuri tikrai turėtų išlikti, nes kas kitas, jeigu ne mūsų teatras, kuriam yra suteiktas pačios rašytojos Žemaitės (Julijos Beniuševičiūtės-Žymantienės) vardas, gali žemaičiams ir visiems regionams pasiūlyti tokį turinį? Manau, kad kol mūsų režisieriai, aktoriai gali kurti, vaidinti spektaklius žemaičių kalba, jie privalomi teatro repertuare.

– *Kokie artimiausi teatro planai: kokius naujus spektaklius šiuo metu statote, kas juos režisuoja?*

– Šiuo metu teatras ruošiasi būsimai premjerai – „Žaidimų aikštė, arba Visi nori gyventi“. Spektaklį režisuoja teatro vyr. režisierius Donatas Žilinskas, o vaidina teatro aktorių (mėgėjų) kolektyvas. Ši premjera dienos šviesą turėtų išvysti 2022 m. kovo 27-ąją – Tarptautinę teatro dieną. Planuojame tos dienos progą mūsų žiūrovams, svečiams, teatro žmonėms bei miesto bendruomenei surengti gražią teatro šventę. Esame pradėję ir naujo spektaklio, kurį režisuoja mūsų teatre dirbantis kartvelų (gruzinų) režisierius Badri Tsereidani, skaitymus. Premjera yra numatyta šių metų gegužės pabaigoje–birželio pradžioje. Vasarą pradėsime rengtis mūsų teatro tradiciniam festivaliui „TEATRradimai“.

– *Su kokiomis kultūros įstaigomis (rajone ir visoje Lietuvoje, kitose pasaulio šalyse) teatras bendradarbiauja, koks yra šio bendradarbiavimo turinys?*

– Rajone bendradarbiaujame su daugeliu kultūros įstaigų – Telšių kultūros centru, Telšių rajono savivaldybės Karolinos Praniauskaitės viešąja biblioteka, Varnių, Viešvėnų, Luokės, Tryškių, Nevarėnų, Ryškių kultūros centrais, kitomis kultūros ir turizmo įstaigomis, tarp jų ir Žemai-

Šventė Telšių mieste. Dešinėje – Telšių Žemaitės dramos teatro pastatas. Fot. Danutė Mukienė

čių muziejumi ALKA, Telšių Menų inkubatoriumi, Žemaitijos turizmo informacijos centru. Palaikome glaudžius ryšius su Mažeikių, Skuodo, Plungės, Kretingos, Klaipėdos, Priekulės mėgėjų teatrais, profesionaliais Kelmės, Šilutės, Utenos teatrais. Na, o mano paties asmeninės pažintys bei buvusios veiklos sudaro galimybę teatrui pradėti partnerystę ir su nacionaliniais bei valstybiniais Lietuvos teatrais, tokiais kaip Nacionalinis Kauno dramos teatras, Klaipėdos dramos teatras, Valstybinis Šiaulių dramos teatras, Juozo Miltinio dramos teatras ir kt. Bendradarbiavimas vyksta ir su Telšių rajono miestų partnerių, esančių kitose pasaulio šalyse, kultūros institucijomis. Tai ir Saint-Égrève miestelis (Prancūzija), Mestija gyvenvietė (Sakartvele/Gruzijoje), Mińsk Mazowiecki miestas (Lenkijoje). Palaikome ryšius ir su šių vietovių teatrų atstovais. Bendradarbiavimo turinys su šiomis įstaigomis yra labai panašaus pobūdžio: spektaklių pristatymai, kito kultūrinio turinio pateikimas tiek Telšiuose, tiek ir minėtuose miestuose organizuojamuose renginiuose, festivaliuose ir t. t. Nuolat vyksta pokalbiai, susitikimai su Lietuvoje veikiančių kitų kultūros įstaigų atstovais. Jų metu aptariame tolesnio bendradarbiavimo, bendrų projektų vykdymo galimybes, kartu dirbame lėšų paieškos srityje, nes, norint realizuoti naujas idėjas, projektus, reikalingas papildomas finansavimas.

*Dėkoju už pokalbį!
Sėkmės ir žemaitiškos stiprybės Jums!*